

min Formening gjort mere Skade end Gavn. Jeg ønsker, at Religionsundervisningen skal være historisk, at det, der skal lægges til Grund for Religionsundervisningen i Skolerne, skal være den bibelske Historie, ligesom Undervisningen i Fædrelandshistorie ikke skal ske efter en Lærebog, men skal være en historisk Fremstilling af de vigtigste Begivenheder, der er foregaaet i vort Folk og i vort Samfund.

Det glædede mig i høj Grad at høre det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Stilling) udtale — ogsaa i Overensstemmelse med mine Udtalelser —, at Folkeskolen og dens Stilling i vort Undervisningsvæsen maa være Nummer eet, maa være det første og maa være det væsentligste, og at Kommissionens Flertal derfor ogsaa fortrinsvis skal beskæftige sig med denne Sag, fordi den er den vigtigste; og kan Ministeren ikke faa saa mange Repræsentanter for de forskellige Skoler ind i Kommissionen, som han har tænkt sig, fordi Rigsdagen kræver et større Antal, end Ministeren har tiltænkt os, saa kan vi jo tilkalde fagkyndige og sagkyndige baade fra den ene og den anden Side; det kommer vi nok udover.

Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds i den Betragtning, han gjorde gældende, at Folkeskolen bør beholde sine Elever til deres 14de Aar for at give dem en hel, samlet Undervisning, der kan være et almindeligt Dannelesgrundlag for den store Masse af Befolkningens Børn, der maaske aldrig kommer i andre Skoler end i Folkeskolen. Det glæder mig, at jeg efter disse Udtalelser har Grund til at vente, at der ogsaa indenfor Socialdemokraternes Kreds er Repræsentanter, som vil være enige med os Venstremænd i den Betragtning, at det er Folkeskolen, der er det vigtigste, og at dens Forbindelse med de andre Skoleretninger er underordnet. Jeg for mit Vedkommende er tilbøjelig til at sige, at jeg spørger ikke om, hvilken Forbindelse Folkeskolen kommer til at staa i til de andre Skoler; jeg spørger kun, hvilken Ordning der bedst tjener til, at der ud fra vor Børneskole kan gaa en vel oplyst og ogsaa en velopdragen Slægt.

Det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) rettede nogle — jeg tør ikke sige venskabelige — Bemærkninger til mig; i Formen var de nemlig ikke saa venskabelige, som jeg ved at de nok var mente. Det ærede Medlem og jeg er jo Fynboer og har kendt hinanden igen mange Aar, og selv om det ærede Med-

lem siger mig Ubehageligheder, saa tager jeg imod dem paa samme Maade, som H. C. Andersen udtaler det i et af sine Æventyr: Derpaa skal du kende dine sande Venner, at de siger dig Ubehageligheder. Men det ærede Medlem har gjort mig nogen Uret, naar han mente, at jeg ikke ønskede, at den Slægt, der gaar ud fra Folkeskolen, skal være en dygtig Slægt. Det ærede Medlem tillagde mig den Bemærkning, at jeg havde sagt, at Børnene skulde opdrages til gode, retskafne Borgere, og det gjaldt specielt Børnene i Folkeskolen. Det er ikke forkert; sagde det ærede Medlem. Heldigvis er det ikke forkert. Men det ærede Medlem føjede til: Det er ikke nok. Dette behøvede det ærede Medlem dog ikke at føje til overfor mig; for hvis det ærede Medlem har hørt, hvad jeg sagde, eller hvis han vil læse, hvad jeg sagde, saa vil han vide, at jeg udtrykte netop det, det ærede Medlem mente jeg skulde have udtrykt i saa Henseende. Min Udtalelse findes i Tidenden Sp. 1930, hvor der staaar: „Det er en Skole for Livet, for Folkelivet, det er for den almindelige Befolkning en Skole, hvis Hovedopgave maa være at vække hos den opvoksende Slægt en levende Interesse for at vokse op til at blive nyttige og dygtige Borgere i det Samfund, de tilhører; blive dygtige Mennesker, der med Interesse ikke alene vil søge at finde en Plads, men ogsaa at fylde en Plads i det Samfund, hvis Børn de er.“

Det ærede Medlem maa deraf erkende, at jeg har ikke forsømt at udtrykke noget i saa Henseende. Men der er enkelte Medlemmer, der ikke kan taale, at man taler om, at Skolen skal virke opdragende. Saa snart man kommer ind paa Spørgsmaalet om en Karakterdannelse, saa snart man kommer ind paa, at Undervisningen skal tilrettelægges saaledes, at den virker til at forædle de Mennesker, der undervises, saa beskyldes man for, at man ikke bryder sig om Kundskaberne. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg har stor Respekt for Kundskaber, og jeg ønsker, at den Slægt, der vokser op, skal blive saa dygtig en Slægt som muligt; men hvis man tror, at alt er gjort dermed, at Eleverne fyldes med Kundskaber, medens man forsømmer Opdragelsen, saa tager man fejl. Jeg læste forleden noget af den engelske Forfatter John Ruskin. Han udtaler sig om dette Spørgsmaal og siger: Hvad er Midlet mod al den Raahed, al den Egoisme, der breder sig i Samfundet? Værnet derimod, er det Kundskaber og Kundskaber alene, som mange tror? Nej, der er kun eet Mittel,